

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

У П У Т С Т В О

**ЗА ИЗРАДУ И ЕЛЕКТРОНСКО ДОСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА БАНАКА
НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ**

**О ОБАВЕЗАМА ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА КОЈЕ БАНКЕ ПРИМАЈУ ОД
МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, ВЛАДА И
ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА ЧИЈИ СУ ОСНИВАЧИ СТРАНЕ ДРЖАВЕ,
ОДНОСНО МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ**

ВЕРЗИЈА 3.2

Мај 2023. године

1. Заглавље извештаја.....	4
2. МО - Извештај о обавезама по основу средстава које банке примају од МФО, Влада и финансијских институција чији су оснивачи стране државе, односно међународне финансијске организације.....	5
2.1. Пример података у XML формату MO171118_01_99999999.xml	7
2.2. Пример података у XML формату ако банка нема података.....	9
MO171118_02_99999999.xml	9
2.3. Шифарник поверилаца	9
2.4. Шифарник референци.....	10
2.5. Шифарник намена.....	11
3. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ И КОНТРОЛЕ.....	11
3.1. Поруке о грешкама	13
3.2. Протокол за пренос података.....	13
3.3. Стручна подршка.....	13

Упутство је израђено на основу Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије ("Службени гласник РС" бр. 76/2018) и Упутства за спровођење Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије ("Службени гласник РС" бр. 76/2018 и 21/2019).

1. Заглавље извештаја

НАЗИВ ТАГА	САДРЖАЈ	ТИП	НАПОМЕНА / обавезно се попуњава (O)
<Dokument>			
<DatumStanja>	Датум важења података	Date DD.MM.YYYY	Датум стања је датум за који важе подаци и одговара датуму у називу фајла (O)
<Obrazac>	Шифра податка	Text CC	Иста као у називу податка, дужине 2, на пример PO (O)
<MaticniBroj>	Матични број банке која шаље податке	Integer 8N	Нумеричка вредност дужине 8 (O)
<RedniBroj>	Редни број слања података за задати датум слања	Integer NN	Редни број мора бити исти као у називу фајла, назив дужине 2 (O)
<PodatkeObradio>	Име и презиме лица које је обрадио податак	Text 240C	Текст податак дужине 240 (O)
<Kontakt>	Телефон, факс или е-mail адреса одговорног лица	Text 240C	Текст податак дужине 240 (O)

Сви елементи заглавља су обавезни.

2. **МО - Извештај о обавезама по основу средстава које банке примају од МФО, Влада и финансијских институција чији су оснивачи стране државе, односно међународне финансијске организације**

НАЗИВ ТАГА	САДРЖАЈ	ТИП	НАПОМЕНА / обавезно се попуњава (О)
SlogMO			
<VrstaZaduzenja>	111 -Посредством државе-као главног дужника 112 -Посредством државе-као власника 211 -Непосредно, без гаранције државе 221 -Непосредно, са гаранцијом државе	Integer NNN	Целобројна нумеричка вредност дужине 3 (О)
<Poverilac>	Шифра Податка	Integer NNN	Троцифрени број из <u>шифарника поверилаца</u> који је дат у прилогу овог документа (О)
<Valuta>	Валута задужења узима вредност EUR или RSD	Text 3C	Алфа нумеричка вредност вредност дужине 3 (О)
<Iznos>	Стање последњег календарског дана у месецу на који се подаци односе.	Number 14N.NN	Нумеричка вредност са највише 14 целих и 2 децимална места, мора бити различита од нуле (О)
<StatusKredita>	1 = Средства примљена закључно са 16.10.2018.године, одобрена крајњем кориснику; 2 = Средства примљена закључно са 16.10.2018.године, у поступку реализације; 3 = Средства примљена од 17.10.2018.године, репласирана крајњем кориснику;	Integer N	Целобројна нумеричка вредност дужине 1, узима вредност 1,2 или 3 (О)
<VrstaStope1>	1 =Фиксна 2 =Варијабилна Уколико је 1-фиксна, подаци Referenca1, Referenca2, Uvesanje1, Uvesanje2 се не уносе а уколико је 2-варијабилна врста стопе , подаци Referenca1, Referenca2, Uvesanje1, Uvesanje2 су обавезни	Integer N	Целобројна нумеричка вредност дужине 1 (О)
< Referenca1>	Опционо, у случају уговорене варијабилне каматне стопе када се може унети податак о референтној каматној стопи за коју се везује кретање договорене стопе (6m Euribor, 3m Libor, CPI и сл.)	Integer NN	Целобројна нумеричка вредност дужине 2, из <u>шифарника референци</u> који је дат у прилогу овог документа

<Uvecanje1>	Опционо, у случају уговорене варијабилне каматне стопе када се може унети податак о увећању (у процентним поенима) које поверилац зарачунава банци у односу на референтну стопу (Referenca1).	Decimal 2N.NNN	Нумеричка вредност са највише 2 цела и 3 децимална места
<JedinstvenaStopa 1>	Уноси се укупна каматна стопа повериоца. Ако је уговорена фиксна каматна стопа - уноси се њен износ. Ако је уговорена варијабилна каматна стопа, уноси се каматна стопа према последњем познатом податку (Referenca1 + Uvecanje1)	Decimal 2N.NNN	Нумеричка вредност са највише 2 цела и 3 децимална места (O)
<VrstaStope2>	1 =Фиксна 2 =Варијабилна Уколико је статус кредита 1 и 3 (одобрен, односно репласиран), ово поље је обавезно. Уколико је статус кредита 2, тј. кредит је у поступку реализације и још нису утврђени услови кредитирања, подаци до поља <Namena sredstava> се не уносе.	Integer N	Целобројна нумеричка вредност дужине 1
<Referenca2>	Опционо, у случају уговорене варијабилне каматне стопе када се може унети податак о референтној каматној стопи за коју се везује кретање договорене стопе (6m Euribor, 3m Belibor, CPI и сл). Уколико је статус кредита 2, ово поље се не попуњава.	Integer NN	Целобројна нумеричка вредност дужине 2, из шифарника референци који је дат у прилогу овог документа
<Uvecanje2>	Опционо, у случају уговорене варијабилне каматне стопе када се може унети податак о увећању (у процентним поенима) које банка зарачунава клијенту у односу на референтну стопу (Referenca2). Уколико је статус кредита 2, ово поље се не попуњава.	Decimal 2N.NNN	Нумеричка вредност са највише 2 цела и 3 децимална места
<JedinstvenaStopa2>	Уноси се укупна каматна стопа по којој банка одобрава, односно репласира кредит крајњем кориснику. Ако је уговорена фиксна каматна стопа - уноси се њен износ. Ако је уговорена варијабилна каматна стопа, уноси се каматна стопа према последњем познатом податку (Referenca2 + Uvecanje2). Уколико је статус кредита 1 и 3, ово поље је обавезно.	Decimal 2N.NNN	Нумеричка вредност са највише 2 цела и 3 децимална места

	Уколико је статус кредита 2, ово поље се не попуњава.		
<Marza>	Разлика између <JedinstvenaStopa2>, тј. стопе по којој банка одобрава, односно репласира средства клијенту и <JedinstvenaStopa 1>, тј. стопе по којој банка плаћа камату повериоцу. Уколико је статус кредита 1 и 3, ово поље је обавезно. Уколико је статус кредита 2, ово поље се не попуњава.	Decimal 2N.NNN	Нумеричка вредност са највише 2 цела и 3 децимална места
<NamenaSredstava>	Наводи се за коју намену су/ће бити средстава одобрена, односно репласирана крајњем кориснику	Integer NNN	Целобројна нумеричка вредност дужине 3, из шифарника намене који је дат у прилогу овог документа (O)
<Napomena>	Опционо, може се навести образложење каматних разлика и сл.	Text 240C	Текстуални податак дужине 240
<ValutaPlasiranja>	Валута у којој су пласирана средства, узима вредност EUR (за девизне и девизно индексирани) или RSD (за чисто динарске пласмане) Када је статус кредита у поступку реализације, валута пласирања се не попуњава	Text 3C	Алфа нумеричка вредност дужине 3, може бити празно ако је статус кредита = 2
Сума кредита у еврима мора кореспондирати износу из Обрасца ОР-дев, одељак III, редни бр. 4. Сума кредита у динарима мора кореспондирати износу из Обрасца ОР-дин, одељак III, редни бр. 4.			
Динамика достављања података је МЕСЕЧНА – у року предвиђеном Упутством. Ако су стигли након рока утврђеног Упутством, подаци неће аутоматски бити прихваћени без претходне сагласности Одељења за мере монетарне политике.			
Датум стања је увек фиксан – 17. у месецу у ком се шаљу подаци, или претходни радни дан уколико је 17. у месецу нерадан дан.			
Ако нема података, банка је у обавези да достави само заглавље документа.			

2.1. Пример података у XML формату MOI71118_01_99999999.xml

```

<?version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<ZaSlanje>
<Dokument>
<DatumStanja>17.11.2018</DatumStanja>
<Obrazac>MO</Obrazac>
<MaticniBroj>99999999</MaticniBroj>
<RedniBroj>1</RedniBroj>
<PodatkeObradio>Petar Petrovic</PodatkeObradio>
<Kontakt>011 198345,email:petar.petrovic@abc.rs</Kontakt>
<SlogMO>
  <VrstaZaduzenja>11</VrstaZaduzenja>
  <Poverilac>1</Poverilac>
  <Valuta>EUR</Valuta>
  <Iznos>10000000.00</Iznos>
  <StatusKredita>1</StatusKredita>

```

<VrstaStope1>**2**</VrstaStope1>
 <Referenca1>**2**</Referenca1>
 <Uvecanje1>**1.500**</Uvecanje1>
 <JedinstvenaStopa1>**2.537**</JedinstvenaStopa1>
 <VrstaStope2>**2**</VrstaStope2>
 <Referenca2>**7**</Referenca2>
 <Uvecanje2>**3.500**</Uvecanje2>
 <JedinstvenaStopa2>**14.537**</JedinstvenaStopa2>
 <Marza>**12.000**</Marza>
 <NamenaSredstava>**1**</NamenaSredstava>
 <Napomena>**Marza banke za plasmane u dinarima**</Napomena>
 <ValutaPlasiranja>**EUR**</ValutaPlasiranja>
 </SlogMO>
 <SlogMO>
 <VrstaZaduzenja>**1**</VrstaZaduzenja>
 <Poverilac>**10**</Poverilac>
 <Valuta>**EUR**</Valuta>
 <Iznos>**20000000.00**</Iznos>
 <StatusKredita>**1**</StatusKredita>
 <VrstaStope1>**1**</VrstaStope1>
 <Referenca1></Referenca1>
 <Uvecanje1></Uvecanje1>
 <JedinstvenaStopa1>**3.000**</JedinstvenaStopa1>
 <VrstaStope2>**1**</VrstaStope2>
 <Referenca2></Referenca2>
 <Uvecanje2></Uvecanje2>
 <JedinstvenaStopa2>**5.000**</JedinstvenaStopa2>
 <Marza>**2.000**</Marza>
 <NamenaSredstava>**11**</NamenaSredstava>
 <Napomena>**Vlada Austrije**</Napomena>
 <ValutaPlasiranja>**EUR**</ValutaPlasiranja>
 </SlogMO>
 <SlogMO>
 <VrstaZaduzenja>**211**</VrstaZaduzenja>
 <Poverilac>**2**</Poverilac>
 <Valuta>**EUR**</Valuta>
 <Iznos>**10000000.00**</Iznos>
 <StatusKredita>**2**</StatusKredita>
 <VrstaStope1>**1**</VrstaStope1>
 <Referenca1></Referenca1>
 <Uvecanje1></Uvecanje1>
 <JedinstvenaStopa1>**4.000**</JedinstvenaStopa1>
 <VrstaStope2></VrstaStope2>
 <Referenca2></Referenca2>
 <Uvecanje2></Uvecanje2>
 <JedinstvenaStopa2></JedinstvenaStopa2>
 <Marza></Marza>
 <NamenaSredstava>**12**</NamenaSredstava>
 <Napomena>**APEKS II transa, kredit ce biti realizovan u narednih mesec dana**</Napomena>
 <ValutaPlasiranja>**EUR**</ValutaPlasiranja>
 </SlogMO>
 </Dokument>
 </ZaSlanje>

2.2. Пример података у XML формату ако банка нема података
MO171118_02_99999999.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
<ZaSlanje>
<Dokument>
  <DatumStanja>17.11.2018</DatumStanja>
  <Obrazac>MO</Obrazac>
  <MaticniBroj>99999999</MaticniBroj>
  <RedniBroj>2</RedniBroj>
  <PodatkeObradio>Petar Petrovic</PodatkeObradio>
  <Kontakt>011 198345,email:petar.petrovic@abc.rs</Kontakt>
  <SlogMO />
</Dokument>
</ZaSlanje>
```

2.3. Шифарник поверилаца

Шифра	Поверилац – МФО/ Влада/ финансијска институција чији је оснивач страна држава
1	European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)
2	European Investment Bank (EIB)
3	Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)
4	Влада Републике Италије
5	European Fund for Southeast Europe (EFSE)
6	International Finance Corporation (IFC)
7	Instituto de Credito Oficial (ICO)
8	DEG KfW Bankengruppe
9	European Agency for Reconstruction (EAR)
10	International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)
11	Slovensko izvozna i razvojna banka (SID)
12	Netherlands Development Finance Company (FMO)
13	Green for growth fund (GGF), Southeast Europe-izmene važe od 1. 6. 2011.
14	Council of Europe Development Bank (CEB) -izmene važe od 1. 12. 2011.
15	Ostali - izmene važe od 1. 12. 2011.
16	Municipal Infrastructure Development Fund (MIDF) - izmene važe od 17. 5. 2015.
17	Green Climate Fund (UNDP) - izmene važe od 17. 8. 2017.
18	Swiss Investment Fund for Emerging Markets (SIFEM) - izmene važe od 16. 8. 2019.
19	Société de Promotion et de Participation pour la Coopération Economique (PROPARCO) - izmene važe od 14. 2. 2020.
20	China Development Bank (CDB) - izmene važe od 14. 2. 2020.
21	European Investment Fund (EIF) – izmene važe od 17. 6. 2022.
22	The Export-Import Bank of China (Chexim) – izmene važe od 1. 2. 2023.
23	Cassa Depositi e Prestiti (CDP) – izmene važe od 30. 5. 2023.

2.4.Шифарник референци

Шифра	Референце
1	1m Euribor
2	3m Euribor
3	6m Euribor
4	1y Euribor
5	3m Libor
6	6m Libor
7	1m Belibor
8	3m Belibor
9	RKS NBS *
10	CPI
11	Ostalo
12	6M BELIBOR

* RKS NBS (референтна каматна стопа НБС)

2.5.Шифарник намена

Шифра	Намена
1	Мала и средња предузећа
2	Енергетска ефикасност
3	Финансирање извоза
4	Кредити за инвестиције
5	Кредити за пољопривреду
6	Кредити за инфраструктуру
7	Кредити за регионални развој
8	Кредити за ликвидност
9	Стамбени кредити
10	Мали бизнис
11	Локална самоуправа
12	Рефинансирање
13	Остало

3. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ И КОНТРОЛЕ

Поруке се од стране банака шаљу на јединствено одредишно место у Дирекцију за информационо-комуникационе технологије у Народној банци Србије и то у прописаним периодима и роковима зависно од врсте извештаја искључиво у XML формату.

Електронске поруке у XML формату морају бити електронски потписане.

Електронски сертификат потписника мора бити квалификовани сертификат издат од регистрованог сертификационог тела (СА) у Републици Србији.

Субјекат у електронској размени података у XML формату мора доставити списак серијских бројева електронских сертификата чији ће тајни криптографски кључеви бити употребљивани за потписивање XML докумената који се шаљу Народној банци Србије. Електронски потписан XML документ са становишта електронског потписа ће бити потпуно валидан и прихваћен уколико су испуњени сви услови који су дефинисани у Упутству за креирање електронског потписа за XML документе који су у систему обавезног електронског извештавања Народне банке Србије.

Поруке се шаљу File Transfer Protocol-ом и то у XML формату са структурама које су дате у овом упутству.

Пример назива и структуре назива фајла који се доставља

MO171018_02_07023664.xml	
MO	Шифра података
171018	Датум стања у облику ddmmyy (danmesecgodina)
	Обавезно
02	Редни број стања овог податка за 171018
	Обавезно
07023664	Матични број банке

Садржај података је дефинисан у строго формалном облику и дели се на три дела : Обавезни тагови (дефиниције), документ и општи подаци о документу и слогови документа.

1. Обавезни тагови. У свим порукама дефинисаним овим материјалом неопходно је да први таг буде `<?xml version="1.0" encoding = "UTF-8" ?>` Encoding (кодни распоред) филе треба да буде UTF-8.
1. Документ и општи подаци о документу. Обавезно је да буду попуњени тагови:
 - a. `<DatumStanja>` датум у дефинисаном облику који представља датум стања података и исти је као у називу file,
 - b. `<Obrazac>` шифра податка иста као у називу file,
 - c. `<MaticniBroj>` исти као у називу file,
 - d. `<RedniBroj>` исти као у називу file,
 - e. `<PodatkeObradio>` име и презиме одговорног лица,
 - f. `<Kontakt>` телефон, факс, e-mail итд. одговорног лица.
2. Датуми су у дефинисаном облику dd.mm.yyyy;
3. Децимална позиција се дефинише као . (тачка).
4. Слогови документа. Подаци слогова документа објашњени су у другим деловима овог материјала.

2. По пријему, декодирању и провери аутентичности врши се контрола података. Контрола обухвата проверу обухватности, шифарске исправности и логичности послатих података Приликом преузимања података у базу шаље се повратна порука пошиљаоцу, на исто одредишно место, са потврдом да су подаци прихваћени. Уколико се констатују неисправности или некомплетност података, у повратној поруци друштво добије листу грешака и дужно да исправи податке и поруку поново пошаље у најкраћем року са следећим редним бројем слања. Одговор на примљену поруку има облик:

NBMO171018_01_07726716_3598.xml

где је

MO171018_01_07726716.xml, име податка за који се шаље одговор,
префикс **NB** је ознака да се ради о одговору НБС,
3598 је ид који се односи на број обраде у НБС.

Исправни подаци се одмах прослеђују у централну извештајну базу података где се они стављају на располагање корисницима ради добијања свих потребних извештаја

3.1. Порукe о грешкама

- 1 Подаци обрађени и прихаћени
- 10 Податак није одговарајућег типа
- 11 Грешка у називу xml документа
- 12 Недостаје податак који мора бити попуњен
- 14 Редни број слања мора бити већи од последњег послатог
- 15 Податак није дозвољене вредности
- 21 Податак из xml документа није једнак податку из назива xml документа
- 31 Датум већи од данашњег или већи од датума стања
- 32 Дупли податак
- 33 Податак за наведену шифру нисте послали
- 34 Датум мора бити као што је дефинисано у Упутству за електронску размену
- 36 Податак је дужи од максимално дозвољене дужине
- 37 Подаци нису у одговарајућем редоследу
- 41 Датум стања код обавезне резерве мора бити 17 дан у месецу
- 43 Не могу сви износи бити једнаки нули
- 47 Износ не може бити нула или мање од нуле
- 800 Грешка утврђена парсирањем - контактирајте вашег програмера

3.2. Протокол за пренос података

Да би се извршио пренос података довољно је користити стандардне програме из Windows-а.

По успостављању конекције, можете из “COMMAND PROMPT, C:>” одговарајућом командом преко додељене ИП адресе, уносом додељеног USER-а и PASSWORD-а да се нађете на FTP серверу НБС у Београду у свом радном простору. То можете још једноставније одрадити неким од FTP програма ако га поседујете.

Командама FTP-а извршите пренос података. Све врсте слогова шаљу се заједно као један или више врста file-ова. Скрећемо пажњу да без потребе не држите везу дуже него што је потребно.

Молимо вас да подаци које нам шаљете буду проверени и очишћени од вируса.

3.3. Стручна подршка

Сектор за монетарне и девизне операције

Миливоје Јовановић	011 333-8184, milivoje.jovanovic@nbs.rs
Јелена Басарић	011 333-8702, jelena.basaric@nbs.rs
Милица Сенић	011 333-8489, milica.senic@nbs.rs